ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในอาชีพการเลี้ยงโคนมของ

เกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวปียฉัตร ใบงิ้ว

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.คร.ชเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อ.คร.ประพัฒชนม์ จริยะพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการดังนี้ ประการแรกเพื่อทราบถึง ลักษณะ โดยทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนมในจังหวัดเชียงใหม่และลักษณะ โดยรวมของการเลี้ยง โคนม และประการที่สองเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเลี้ยง โคนมของเกษตรกร ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนาและใช้แบบจำลอง โลจิท (Logit Model) ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ควยวิธี Marginal effects

จากการศึกษาพบว่า ลักษณะโดยทั่วไปของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 82.75 มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี ร้อยละ 48.25 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 89.75 สำเร็จการศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 62.25 มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม 1-10 ปี ร้อยละ 57.75 เป็นสมาชิกของสหกรณ์โคนม ร้อยละ 84.25 ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพหลัก

ร้อยละ 84.25 และต้องการที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงโคนมต่อไปในอนาคตร้อยละ 99

ส่วนลักษณะโดยรวมของอาชีพการเลี้ยงโคนมพบว่า กลุ่มตัวอย่างเริ่มเลี้ยงโคนมจำนวน 1-5 ตัว ร้อยละ 46.25 โดยส่วนมากรับซื้อโคนมมาจากจังหวัดเชียงใหม่ ในปัจจุบันมีจำนวนโคนมในฟาร์มจำนวน 21-40 ตัว ร้อยละ 42.75 เลี้ยงโคนมพันธุ์ลูกผสมโฮลสไตน์ฟรีเชียนที่มีระดับ สายเลือดมากกว่าร้อยละ 75 จำนวนร้อยละ 89 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ใช้เลี้ยงโคนมร้อย ละ 86.75 ใช้แรงงานในการเลี้ยงโคนมต่อฟาร์ม 4 คนหรือน้อยกว่า ร้อยละ 94.25 ซึ่งเป็นแรงงาน ในครอบครัว เงินทุนส่วนใหญ่ใช้เงินทุนส่วนตัวและเงินทุนจากภายนอกซึ่งได้มาจากการกู้ยืมใน การดำเนินการในฟาร์ม ร้อยละ 53.25 ด้นทุนการในเลี้ยงโคนมอยู่ในช่วง 200,001 - 400,000 บาท ต่อปี ร้อยละ 31.50 ได้รับรายได้จากอาชีพการเลี้ยงโคนมในช่วง 400,001 - 600,000 บาทต่อปี ร้อยละ 20.75 ได้รับกำไรสุทธิจากอาชีพการเลี้ยงโคนมในช่วง 1-200,000 บาทต่อปี ร้อยละ 44.50 และมีแม่โครีคนมที่จะให้น้ำนมดิบในช่วง 5.6 – 10.5 กิโลกรัมต่อวัน ร้อยละ 48.50

ด้านปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในอาชีพการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุดคือ แรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม รองลงมาคือปัจจัยใน ด้านการถือครองที่ดินที่ใช้ในการเลี้ยงโคนม การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการอบรมและ การศึกษาเพิ่มเติมในการเลี้ยงโคนม การเจาะจงพันธุ์โคนมก่อนที่จะมีการซื้อโคนมเข้าฟาร์มของ เกษตรกร ประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม ผลตอบแทนที่ได้จากการประกอบอาชีพเลี้ยงโคนมต่อ ตัวต่อปี และต้นทุนที่ใช้ในการเลี้ยงโคนมต่อตัวต่อปี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

ฉ

Independent study Title Factors Affecting the Success of Dairy Cattles of Farmer

in Chiang Mai Province

Author Miss Piyachat Bai-ngiu

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc.Prof.Dr.Thanes Sriwichailamphan Advisor

Lect.Dr.Prapatchon Jariyapan Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this study are firstly to understand the generally characteristics of dairy farmers in Chiang Mai Province and the overall characteristics of dairy cattle farming, and secondly to examine the factors affecting the success in dairy cattle farming of the farmers in Chiang Mai Province. Relevant data and information for this study were collected from 400 samples of dairy farmers for analyses through descriptive statistics and Logit Model application using maximum likelihood estimates: MLE technique as well as marginal effects investigation.

The study found that the samples dairy farmers in general were characterized as male (82.75%), age41-50 (48.22%), married (89.75%), primary school graduate (62.25%), having 1-10 years dairy cattle farming experience (57.75%), being member of dairy cooperative (84.25%), having dairy cattle farming as main occupation (84.25%), and desiring to continue holding the present main occupation in the future (99%).

The typical characteristics of dairy cattle farming enterprises were found to be starting dairy cattle farming with 1-5 cattle (46.25%) generally purchasing the animals from source in Chiang Mai Province, having the present herd size of 21-40 cattle (42.75%), raising crossbreed with 75% Holstein-Frisian blooded dairy cows (89%), owing the land for dairy cattle farming (86.75%), using 4 or fewer household member as labors for the dairy cattle farming (94.25%), generally using own capital and borrowed money for the farming enterprise operation (53.25%), spending 200,001-400,000 baht per year for production cost (31.50%), earning 400,001-600,000 baht per year income from dairy cattle farming occupation (20.75%), getting 1-200,000 baht net profit each year from this occupation (44.50%) and having dairy cows producing 5.6-10.5 kilograms milkyield per day (48.50%)

The most important key factor to the success of dairy cattle farming in Chiang Mai Province was found to be the labor input in this livestock raising followed by such factors as farmland holding, application of knowledge obtained from training and additional study about dairy cattle farming, the specification of milk cow breed type before the farmers's purchase of this livestock for farming, dairy cattle farming experience, annual return to this farming enterprise, and annual cost of production per cattle per year.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved